

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΧ2401	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνική ταυτότητα και διομαδικές σχέσεις		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις της διδάσκουσας, παρουσιάσεις βίντεο, συντονισμένες συζητήσεις/debate, ανάλυση κειμένων και πηγών	3	4	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής (επιλεγόμενο)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κοινωνική ψυχολογία I		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=3152		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες κατάλληλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε έναν κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στο παρόν μάθημα οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα ασχοληθούν με την ανάλυση και η ερμηνεία των διομαδικών σχέσεων και φαινομένων υιοθετώντας μια κοινωνιοψυχολογική οπτική. Το μάθημα έχει ως αφετηρία βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις του πεδίου της κοινωνικής ψυχολογίας οι οποίες διδάχτηκαν στα πλαίσια μαθημάτων υποβάθρου (πχ. Κοινωνική Ψυχολογία I και Κοινωνική Ψυχολογία II). Συγκεκριμένα εστιάζει και εμβαθύνει σε εκείνα τα πεδία μελέτης της Κοινωνικής Ψυχολογίας που αφορούν την κοινωνική ταυτότητα, τη διομαδική συμπεριφορά, την προκατάληψη και τις διακρίσεις.

Συγκεκριμένα θα γίνει διεξοδική μελέτη της θεωρίας της κοινωνικής ταυτότητας και της αυτοκατηγοριοποίησης καθώς και άλλων συναφών θεωριών όπως η θεωρία της σχετικής αποστέρησης και η θεωρία της ρεαλιστικής σύγκρουσης. Επίσης, θα μελετήσουμε κοινωνιοψυχολογικές θεωρίες για τη βελτίωση των διομαδικών σχέσεων όπως η υπόθεση της επαφής.

Εκτός από τις διαλέξεις της διδάσκουσας, κατά τη διάρκεια των μαθημάτων οι φοιτητές και οι

φοιτήτριες θα έχουν τη δυνατότητα να εργαστούν σε μικρότερες ή μεγαλύτερες ομάδες αναλύοντας πηγές (πχ. αποσπάσματα ταινιών και ντοκιμαντέρ, άρθρα από την ελληνική και διεθνή επικαιρότητα) και θα συμμετάσχουν σε οργανωμένες συζητήσεις και debates.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται:

- Να εξοικειωθούν με τη βασική και τη σύγχρονη βιβλιογραφία που αφορά την κοινωνική ψυχολογία των διομαδικών σχέσεων.
- Να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τις παραπάνω θεωρίες ώστε να εξηγούν τους παράγοντες που προωθούν την κοινωνική αλλαγή αλλά και να ερμηνεύουν τα φαινόμενα της προκατάληψης και των διακρίσεων.
- Να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με την εφαρμογή της θεωρητικής γνώσης στο πεδίο της μετανάστευσης και των πολυπολιτισμικών κοινωνιών και να εξηγούν το πως τα μέλη κυρίαρχων και μη κυρίαρχων πολιτισμικά ομάδων διαπραγματεύονται τη συνύπαρξή τους και διαχειρίζονται τις ταυτότητές τους
- Να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με την εφαρμογή της παραπάνω θεωρητικής γνώσης στην χάραξη κοινωνικών πολιτικών που στοχεύουν στη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων και στην αρμονική κοινωνική συνύπαρξη

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής, και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής, και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος συνδέεται με τους 5 βασικούς άξονες του προγράμματος σπουδών:

Επιστημονικές βάσεις [1], Επιστημονική έρευνα και Κριτική Σκέψη [2], Ηθική και κοινωνική ευθύνη [3], Ικανότητα Επικοινωνίας [4], Βασική προετοιμασία για αποφάσεις καριέρας και επαγγελματικής αποκατάστασης [5]. (Δίπλα στην κάθε εβδομάδα θα πρέπει να αναφέρεται το/α νούμερο/α του άξονα με τον οποίο συνδέεται. Κάθε άξονας θα πρέπει να αναφερθεί τουλάχιστον μια φορά).

Εβδομάδα 1^η : Παρουσίαση οργανογράμματος μαθήματος και εισαγωγικά στοιχεία

Εβδομάδα 2^η : Βασικές θεωρίες για την ερμηνεία των διομαδικών σχέσεων [1, 2, 3, 4]

- Ρεαλιστική σύγκρουση
- Σχετική αποστέρηση

<p>Εβδομάδα 3^η : Προσέγγιση της κοινωνικής ταυτότητας [1, 2, 3, 4]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θεωρία της Κοινωνικής ταυτότητας • Θεωρία της αυτοκατηγοριοποίησης <p>Εβδομάδα 4^η : Επιπολιτισμοποίηση [1, 2, 3, 4]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μοντέλα και στρατηγικές <p>Εβδομάδα 5^η : Διαπολιτισμός (biculturalism) [1, 2, 3, 4]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενσωμάτωση της διπλής πολιτισμικής ταυτότητας (Bicultural Identity Integration) <p>Εβδομάδα 6^η : Η οπτική των ατόμων μη κυριάρχων πολιτισμικά ομάδων [1, 2, 3, 4]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ταυτότητες υπό απειλή <p>Εβδομάδα 7^η : Κοινωνική ταυτότητα, συλλογική δράση και κοινωνική αλλαγή [1, 2, 3, 4]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στρατηγικές διαχείρισης της κοινωνικής ταυτότητας <p>Εβδομάδα 8^η : Διομαδικά συναισθήματα [1, 2, 3, 4]</p> <p>Εβδομάδα 9^η : Μελέτη της προκατάληψης [1, 2, 3, 4]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ορισμός και Ιστορική αναδρομή • Ατομικές και διομαδικές προσεγγίσεις <p>Εβδομάδα 10^η : Νέες μορφές προκατάληψης [1, 2, 3, 4, 5]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παραδοσιακός και σύγχρονος ρατσισμός • Μέτρηση της προκατάληψης <p>Εβδομάδα 11^η : Βελτίωση των διομαδικών σχέσεων [1, 2, 3, 4, 5]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υπόθεση επαφής • Αποκατηγοριοποίηση/ Επανακατηγοριοποίηση /Υποκατηγοριοποίηση • Αναθεωρημένη υπόθεση επαφής <p>Εβδομάδα 12^η : Ιδεολογικές προσεγγίσεις και πολιτικές για την προώθηση της κοινωνικής αρμονίας [1, 2, 3, 4, 5]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πολυπολιτισμικότητα (multiculturalism) • «Αχρωματοψία» (Color-Blindness) • Polyculturalism <p>Εβδομάδα 13^η : Συμπεράσματα, επίλυση αποριών και οδηγίες/ανατροφοδότηση</p>
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	Πρόσωπο με πρόσωπο						
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε στη διδασκαλία.</p> <p>Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-learn</p> <p>Ο πίνακας προσαρμόζεται ανάλογα με το μάθημα</p>						
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)</th> <th>ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Συναντήσεις μαθήματος</td> <td>39</td> <td>1,56</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)	ECTS	Συναντήσεις μαθήματος	39	1,56
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)	ECTS					
Συναντήσεις μαθήματος	39	1,56					

<p>Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	Αυτοτελής μελέτη	58	2,32
	Τελική εξέταση	3	0,12
	Σύνολο μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	100	4
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γραπτές τελικές εξετάσεις (100%)</p> <p>Η αξιολόγηση γίνεται στα Ελληνικά. Για τους φοιτητές Erasmus, στα Αγγλικά.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται κατά την πρώτη παράδοση που γίνεται στο χώρο του αμφιθεάτρου και είναι αναρτημένα στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος.</p>		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Χρυσόχου Ξ. (2005), Πολυπολιτισμική πραγματικότητα: Οι κοινωνιοψυχολογικοί προσδιορισμοί της πολιτισμικής πολλαπλότητας, Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.

Hogg, M.A. & Vaughan, G.M. (2010). *Κοινωνική Ψυχολογία*. Αθήνα: Gutenberg.

Πηγές από τη διεθνή και ελληνική βιβλιογραφία (ενδεικτικά αναφέρονται):

Agostini, M., & van Zomeren, M. (2021). Toward a comprehensive and potentially cross-cultural model of why people engage in collective action: A quantitative research synthesis of four motivations and structural constraints. *Psychological Bulletin*, 147(7), 667–700. <https://doi.org/10.1037/bul0000256>

Benet-Martínez, V. & Haritatos, J. (2005) Bicultural identity integration (BII): components and psychosocial antecedents. *Journal of Personality*, 73(4), 1015-49. doi: 10.1111/j.1467-6494.2005.00337.x. PMID: 15958143

Bettencourt, L., Dixon, J., & Castro, P. (2019). Understanding How and Why Spatial Segregation Endures: A Systematic Review of Recent Research on Intergroup Relations at a Micro-Ecological Scale. *Social Psychological Bulletin*, 14(2), 1-24. <https://doi.org/10.32872/spb.v14i2.33482>

Dovidio, J. F., Gaertner, S. L., Ufkes, E. G., Saguy, T., & Pearson, A. R. (2016). Included but Invisible? Subtle Bias, Common Identity, and the Darker Side of “We.” *Social Issues and Policy Review*, 10, 6–46.

Ellemers, N., Spears, R., & Doosje, B. (2002). Self and social identity. *Annual Review of Psychology*, 53, 161-186.

Hornsey, M. J. (2008). Social identity theory and self-categorization theory: A historical review. *Social and Personality Psychology Compass*, 2, 204-222.

McKeown, S. & Dixon, J. (2017). The ‘contact hypothesis’: Critical reflections and future directions. *Social and Personality Psychology Compass*, 11. Doi: 10.1111/spc3.12295

Petkanopoulou, K., Wildschut, T., & Sedikides, C. (2021). Nostalgia and Biculturalism: Host-Culture Nostalgia Fosters Bicultural Identity Integration. *Journal of Cross-Cultural Psychology*. 52, 184-191. <https://doi.org/10.1177/0022022120988345>

Saguy, T., Tausch, N., Dovidio, J. F., & Pratto, F. (2009). The irony of harmony: Intergroup contact can produce false expectations for equality. *Psychological Science*, 20, 114–121.

Van Zomeren, M., Leach, C. W., & Spears, R. (2012). Protesters as “Passionate Economists”: A Dynamic Dual Pathway Model of Approach Coping With Collective Disadvantage. *Personality and Social Psychology Review*, 16, 180–199.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Current Opinion in Psychology

European Journal of Social Psychology

Journal of Experimental Social Psychology

Personality and Social Psychology Bulletin

Political Psychology

Journal of Cross-Cultural Psychology